

være tilbøielig til at gaa ind paa. Men man kan jo, som sagt, se at enes om Sagen, jeg skal gjerne frafalde, hvad der maatte kunne gjøres specielle Indvendinger imod, og skulde der paa den anden Side være andre Bøfter, som man var mere stemt for — de Herrer ere jo velkendte med, hvad der foreligger, og hvad der tidligere har foreligget — skal jeg være meget villig til at gaa ind derpaa. Men ikke at stille Fordringer paa Arbejder, det er et Standpunkt, som man ikke bør indtage. Man maa forlange Arbejder udførte, i alt Fald i et vist Omfang. Naar man har bemærket, at den mindste Del af disse Arbejder vil komme de egentlige Arbejdere til Gode, saa er dette ikke rigtigt. Det følger jo af sig selv, at der ikke kan i Almindelighed arbejdes uden at have Materiale at arbejde med, og at det maa stiftes til Veie, men for det Første vil selve Bearbejdelsen af Materialet jo ligefrem kræve en meget betydelig Arbejds løn, og dernæst gjælder det for de fleste af de Bøfter, jeg har optaget, navnlig paa Jernbaneversejens Omraade, at mange af de Summer, som staa opførte, ville blive givet ud til ligefrem personligt Arbejde og ikke til Andet, f. Ex. ved Jordarbejde og Eliat. Hvad iøvrigt Retningen af de stillede Vædringsforslag angaar, tror jeg ikke, at der kan ses paa dem med noget andet Die end det, hvormed der tidligere er set derpaa fra Regjeringens Side. For saa vidt de Herrer lægge Akcenten paa, at dette skal være en særlig Understøttelseslov, skal jeg for min Part sige, at det at gaa noget mere hen derimod skulde jeg for min Person ikke modsætte mig. Som Loven foreligger fra Regjeringens Side, er det jo en Lov, som gaar ud paa at modvirke Arbejdsløsheden ved at stiftes Arbejde, saaledes at Understøttelsen træder subsidiært frem. Ønsker man som sagt at omsforme Loven, kommer der imidlertid den mærkelige Ting frem, at man lader § 1 blive staaende, hvori man opfordrer Kommunerne til at stiftes Arbejde og sætter dem i Stand til ved Laan at udføre Arbejder, saaledes at dette ogsaa kommer til at gjælde om Kjøbenhavns Kommune, som man dog ikke gennem Lovforslagets § 8 vil hjælpe til at faae et af sine største Arbejder ordnet. Men samtidig med, at man stiller sig saaledes, at man lader Kommunerne jøge at stiftes Arbejde til Veie, lader man ikke den største Arbejdsgiver, nemlig Staten, være med til at stiftes dette Arbejde til Veie. Den skal kun give Understøttelser. Efter det Standpunkt, hvorpaa hele vor Lovgivning og Udvikling hidtil har staaet, er den naturlige Veie at gaa dog netop den, at sige: Det bliver Kommunerne Sag at give Under-

støttelse i første Linie — saaledes at Staten træder til med Laan og paa anden Maade, hvis det er nødvendigt — og det bliver den største Arbejdsgivers, Statens, Sag, at give Arbejde, hvor den kan. Er dette saa, maatte der, i alt Fald særlig for Indenrigsministeriets Bedkommende, være al Anledning til netop paa Grund af de i tidligere Tid afsnappede Bevillinger nu at præsentere de Herrer en Liste over Arbejder, som kunne udføres, og som man mente, at alle Parter vare enige om. Men, som sagt, med den Form for Lovforslaget, som de Herrer foretrække, vil man komme til at stille sig paa den underlige Maade, at det bliver Kommunerne, man presker paa for at stiftes Arbejde, og Staten bliver den, som skal stiftes Understøttelser. Turde det Naturligste dog ikke være, at Staten optraadte som Arbejdsgiver, og at man overlod Kommunerne at yde Understøttelserne, i alt Fald med Staten subsidiært bag ved sig? Hvis der imidlertid er en Tendents til at lade Loven i højere Grad være en Understøttelseslov, vilde der vist ikke være Noget i Veien for, at man ogsaa beholdt den Paragraph som man tidligere har kjendt, hvorefter Kommunerne fik Ret til rentefri Laan ogsaa til Understøttelser, og gif man ind paa det, og paa at beholde Arbejdsbevillingerne — Noget som jeg for mit Bedkommende rigtignok tror er nødvendigt — vilde man komme til at staa saaledes, at man sagde: Ved den første Paragraph i Loven søge vi at fremme de kommunale Arbejder ved Laan, og i Arbejdsparagraferne søge vi at fremme Statsarbejdet ved Arbejder, og vi optage saa en ny Paragraph, der sætter Kommunerne i Stand til at yde Understøttelser, og dertil give vi dem rentefri Laan. Udviklet saaledes vil Loven komme til at repræsentere baade en Arbejdslov og en Understøttelseslov. Dette forekommer mig vilde være den naturlige Basis at vælge at staa paa, naar man vil fremme denne Sag hurtigt og blive jenig om Noget. At faae ganske nye Principer frem i en Veilighedslø, tror jeg aldrig vil lykkes. Men jeg tror ogsaa, at de Herrer maa være enige i, at det at bevilge større Arbejder ikke kan siges at indeholde nye Principer. Som sagt, hvad Enkelthederne i de foreslaede Bevillinger angaar, kan jeg for mit Bedkommende sige — og efter hvad den høitærede Finanzminister har udtalt, vil det vistnok ogsaa gjælde alle mine Kolleger — at jeg er villig til at lade saadanne Punkter falde, som der rejser sig en bestemt Modstand imod, og optage andre, som man maatte ønske at faae med. Jeg vil derfor anbefale ikke at vedtage de stillede Vædringsforslag eller i al Fald at